

Jessica Hahne
Avdelningschef, LSS
Jessica.Hahne@Trelleborg.se

Socialnämnden

Remissvar LSS-utredning

Sammanfattning

Trelleborgs kommun ställer sig positiv till att det sker en översyn av befintliga insatser inom Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Trelleborgs kommun ställer sig positiv till delar av de förslag som presenteras i betänkandet SOU 2018:88 samt att det skapar en mer överskådlig lagstiftning med tydlig kapitelindelning. Trelleborgs kommun ställer sig positiv till att det är ett ökat fokus på den enskilde individen. Trelleborgs kommun ställer sig positiv till att barnets bästa får större utrymme i lagstiftningen. Barnets bästa ska beaktas genom att barnkonventionen får en given roll i bedömning av vad som är barnets bästa i relation till de behov som uppstår till följd av funktionsnedsättning. Trelleborgs kommun ställer sig även positiv till att personkretsarna kvarstår likt tidigare. Trelleborgs kommun anser dock att vissa insatser är i behov av en betydligt bredare översyn än vad som presenteras i betänkandet, exempelvis insatsen bostad med särskild service för vuxna i form av gruppboende samt annan särskild anpassad bostad. Dessa boendeformer kvarstår till största del som oförändrade trots att det har skett en samhällsutveckling kring hur medborgare bor och lever idag jämfört med när lagstiftningen grundades.

Beslutsunderlag

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (SOU 2018:88)

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta yttrandet som Trelleborgs kommuns remissvar på LSS-utredningen

att överlämna svaret till Socialdepartementet

att omedelbart justera beslutet.

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Ärendet

Trelleborgs kommun ombuds lämna svar på remiss avseende SOU 2018:88
Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning.

Bostaden

Trelleborgs kommun ställer sig positiv till insatsen personlig service och boendestöd som kan möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan bo i bostad på den reguljära bostadsmarknaden med anpassat stöd. Utifrån att en sådan insats kompletteras till befintliga insatser inom LSS kan personalens kompetens bidra till att insatsen blir mer riktad till målgruppen för LSS. Insatsen personlig service och boendestöd är en bred insats som därför kan behöva definieras med tydligare kriterier för att undvika otydlig rättstillämpning vid utredning av den enskildes behov. Tydligare kriterier kan även behövas i frågan om avgränsningar i insatsen för att tydliggöra att kostnaderna för insatsen inte ska övergå kostnaden för bostad med särskild service enligt LSS.

Trelleborgs kommun ställer sig frågande till varför betänkandet inte utreder mer kring gruppboendets utformning. Insatsen bostad med särskild service för vuxna har varit en del av lagstiftningen sedan den grundades och formen för gruppboendestöd har inte förändrats sedan dess, trots att behoven hos målgruppen har förändrats. Trelleborgs kommun ser att delar av målgruppen har behov som är komplexa att tillgodose inom ramen för nuvarande utformning av gruppboendestöd. Lagens intentioner om hemlik miljö i en gruppboendestöd kan behöva ses över med anledning av den målgruppen som ställer andra krav på en hemmiljö fri från stimuli.

Trelleborgs kommun ställer sig frågande till varför betänkandet inte utreder mer kring boendeformen annan särskild anpassad bostad. Trelleborgs kommun anser att syftet med denna insats inom ramen för LSS inte är helt självklar. Lagstiftningen gällande krav kring anpassning och utformning av fastigheter har utvecklats och ställer större krav på tillgänglighet för medborgare i allmänhet. Trelleborgs kommun anser därför att det inte behövs en kompletterande boendeform inom ramen för LSS.

Barn och familjer

Trelleborgs kommun anser att det är fördelaktigt för den enskilde individen och dennes anhöriga att insatsen avlösarservice ger utrymme för att utföras på annan plats än i det enskilda hemmet. Detta medför en bättre valmöjligheter och därmed en ökad kvalitet i avlastningen för anhöriga samt ett bättre anpassat stöd för den enskilde.

Gemenskap

Gällande insatsen ledsagning ställer sig Trelleborgs kommun bakom förslaget om att ledsagning ska ingå i insatsen personlig service och boendestöd, då Trelleborgs kommun ser att detta kan ge ökade möjligheter för den enskilde. Trelleborgs kommun ställer sig även positiv till att insatsen kontaktperson kan utföras i grupp, om den enskilde godkänner detta.

Sysselsättning

Att införa ett ökat fokus på individuell kartläggning i samband med sysselsättning ser Trelleborgs kommun som positivt. Trelleborgs kommun tror att denna kartläggning kan öka den enskildes delaktighet i att nå mål om självständighet på olika nivåer. Trelleborgs kommun anser även att det är positivt med ett tydligare fokus på förhållandet mellan daglig verksamhet och arbete samt studier. Trelleborgs kommun håller med om förslaget att detta kan öka den enskildes möjligheter att kunna få en anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

Trelleborgs kommun ifrågasätter syftet med habiliteringsersättning då Trelleborgs kommun ser förändrade mönster gällande motivationen till att delta i sysselsättning. Gällande utredningens förslag om förtydligande av habiliteringsersättning anser Trelleborgs kommun att denna ersättning kan komma den enskilde tillhanda på annat sätt. Trelleborgs kommun ser fördelar om habiliteringsersättningen kan betalas ut på annat sätt än via kommuner, för att kunna skapa jämlikhet i ersättningsnivån. Exempelvis skulle habiliteringsersättningen kunna utbetalas av staten som en del av befintliga ersättningar så som aktivitetsersättning eller sjukersättning och därmed inte benämns som en egen ersättning.

Samordning och planering

Trelleborgs kommun ställer sig positiv till att insatsen rådgivning och annat personligt stöd får ett nytt namn. Med det nya namnet särskilt expertstöd tydliggörs vikten av expertkunskaper hos personalen som ska utföra insatsen. Trelleborgs kommun anser att insatsen fortsättningsvis ska ligga kvar inom regionens ansvarsområde.

Personligt stöd i det dagliga livet

Utredningen föreslår att staten blir ensam huvudman för insatsen personlig assistans. Trelleborgs kommun ser farhågor med att bedömningarna om personlig assistans och assistansersättning kan komma att bli mer restriktiva i samband med att Försäkringskassan övertar ansvaret. Med en huvudman försvinner därmed kommunernas möjlighet att påverka annan bedömning och risken blir att antalet beviljade assistanstimmar minskar vilket kan leda till att kommunen kan behöva komplettera med andra insatser.

Den nya föreslagna kommunala insatsen förebyggande pedagogiskt stöd som syftar till att tillgodose det s.k. femte grundläggande behovet kan komma att vara svårt att bedöma och leda till olika tolkningar. Insatsen förutsätter ingående kunskaper om den enskilde som får stödet samt att insatsen tenderar att påminna om personlig assistans vilket kan innebära fördelar för den enskilde men ett utökat socialt ansvar samt större kostnader för kommunen.

Trelleborgs kommun förkastar utredningens förslag om att staten ska överta huvudmannaskapet samtidigt som ett betalningsansvar kvarstår hos kommunerna. Till exempel föreslås kommunerna fortsatt bekosta de 20 första timmarna i veckan för personlig assistans. Trelleborgs kommun anser att det är oacceptabelt att kommuner ska ansvara för kostnaden avseende de 20 första timmarna. Detta med anledning av att kommuner inte har mandat att fatta beslut i frågan om den enskildes behov.

Vidare kvarstår kommunens ansvar att hjälpa till med vikarie vid ordinarie assistents sjukdom. Om anordnaren av den personliga assistansen av någon anledning inte kan erbjuda vikarie vid personals frånvaro anser Trelleborgs kommun att kommuner bör kunna avgöra hur behoven ska tillgodoses vid detta tillfälle.

Med anledning av ovanstående anser Trelleborgs kommun att insatsen personlig assistans fortsatt riskerar att orsaka otydlighet i ansvaret för uppdraget mellan kommun och stat. Trelleborgs kommun står bakom förslaget om att kommunen inte ska betala ut sjuklöner för personliga assistenter som inte är anställda av kommunen. Trelleborgs kommun ställer sig även bakom förslaget om skärpta krav på anordnare av den personliga assistansen.

Trelleborgs kommun anser att det behövs särskilda övergångsregler för de personer som under övergångsperioden till nya lagstiftningen fyller 65 år och som sedan tidigare är beviljade assistansersättning eller personlig assistans, för att skapa trygghet och fortsatt stöd i enlighet med den insats som personen sedan tidigare är beviljad.

I takt med en samhällsutveckling där fler och bättre hjälpmedel blir tillgängliga ställer Trelleborgs kommun sig frågande till att den enskilde ska kunna välja mellan hjälpmedel eller personlig assistans för att tillgodose behoven. Hjälpmedel bör vara det primära valet, varvid Trelleborgs kommun ställer sig positiva till förslaget om att den enskilde bara ska ha rätt till flera assistenter om behovet inte går att lösa genom hjälpmedel eller genom att anpassa bostaden.